

SALTÄREN

SALTSJÖBADENS FÖRSAMLINGSBLAD

NR 2 2022

ACT SVENSKA KYRKAN
AGERAR FÖR

Ukraina

EN AV SVERIGES
VÄCKRASTE KYRKOGRÄRDAR

SKOGSÖ

SALTSJÖBADENS
KYRKKLOCKOR

*Uppenbarelsekyrkan
berättar*

VÄLKOMMEN

i påsk

FOTO: ANDRÉAS LINDSTRÖM

– Det som sker i påsken sker likaså ute i naturen. Där ljuset bryter fram ohejdat – det är livet som bryter fram, säger prästen Karin Karlberg.

FOTO: ARNE HYCKENBERG

Björn Uhlén har som arkitekt varit involverad i flera projekt för att bland annat öka tillgängligheten på Skogsö.

Här möter du oss på nätet!

WEBBPLATS
svenskakyrkan.se/saltsjobaden

INSTAGRAM
[@merasaltis](https://www.instagram.com/merasaltis)

FACEBOOK
facebook.com/saltsjobaden

INNEHÅLL

- 03 Nytt fokus
- 04 Livets kontraster behövs
- 07 Påskens dagar
- 08 Skogsö 101 år
- 10 Värdig plats
- 12 Händer på Skogsö
- 14 Uppenbarelsekyrkan berättar
- 16 Act Svenska kyrkan
- 18 Aktuellt
- 20 Tanken

Visste du att du också kan lyssna på Saltären?

Gå in på svenskakyrkan.se/saltsjobaden/saltaren där hittar du tidningen både som pdf-tidning och som taltidning.

SALTÄREN

ANSVARIG UTGIVARE: Lars Viper
KORREKTUR: Lisbet Wennerström
FORM: September
TRYCKERI: Typografiska
FOTO FRAMSIDA: Arne Hyckenberg
DISTRIBUTION: PostNord
UPPLAGA: 4 800

Saltsjöbadens församling
Kyrkplan 1, 133 34 Saltsjöbaden
saltsjobaden.forsamling@svenskakyrkan.se
Bankgiro: 513-0976
Swish: 1230929885
Saltsjöbadens Diakoni Bankgiro: 119-3440
Växel: 08-748 19 00
Förskolan Nyckelpigan 08-748 19 31-34
Rektor Förskolan Nyckelpigan 08-748 19 35
Kyrkorådets ordf. Per Jedefors, 08-748 19 08
Kyrkofullmäktiges ordf. Lars Berglund

Svenska kyrkan
SALTJÖBADENS FÖRSAMLING

Påskan är, jämte julen, den viktigaste av kyrkoårets högtider. Det är också en tid med ledighet och firande med familj och vänner, hemma eller på resa. Saltaren har träffat författaren och prästen Karin Karlberg som framhåller att det som sker i påskan sker i mänskligheten.

PÅSK

Påskan är en tid för fest och gemenskap. Men också eftertanke.

Vad är påsk för dig?

LIVETS

kontraster behövs

TEXT: EMELIE SIMMONS FOTO: ANDRÉAS LINDSTRÖM

Kanske minns en del av oss hur långfredagen var när vi var små.
Hur mycket i samhället stannade upp och var framförallt stängt.
Idag har affärer och restauranger för det mesta öppet
oavsett om det är långfredag eller påskdag.
– Vi skulle må bra av att ha mer kontraster i våra liv,
säger prästen Karin Karlberg.

Sörmlandsbon Karin Karlberg är präst sedan 70-talet och har alltid skrivit sagor och sånger för barn med en kristen inramning. Som Saltisbo kanske hon mest känns igen för att hon gjort boken Mitt dop tillsammans med konstnären Michal Hudak. Tillsammans har de skapat en påskkalender för att berätta om påskan och kyrkoåret. Den riktar främst riktar sig till barn och ungdomar.

– Jag och Michal gör vårt bästa för att accentuera och berätta om påskan som är mycket mindre känd än julen, säger Karin.

PÅSKKALENDERN RIKTAR sig till en bred målgrupp. Karin vill öppna upp för alla åldrar att använda kalendern men vet att den mestadels går hem ute i Svenska kyrkans olika barn- och ungdomsgrupper.

– Men jag har även använt den till vuxna i olika sammanhang. Vuxna liksom barn känner också glädje över ett se bilder och att röra sig i en tid av kyrkoåret. Kalendern hjälper till så att man förstår hur kyrkoåret och påskan hänger ihop, säger Karin.

Blickar vi tillbaka många år minns kanske många långfredagen och hur allting var stängt ute samhället.

– Förr i tiden hade exempelvis långfredagen och påskdagen en stark ställning i vårt samhälle. Men idag har många tappat kunskapen om varför vi firar påsk, man har förlorat en känsla för att det betyder något för individen själv, säger Karin.

KARIN MENAR att vi har växlat upp tempot och att det påverkar hur man kan ta in påskens skeende som till exempel långfredagen.

– Det långsamma tempot på långfredagen rymmer eftertanke och luft, med många pauser, men många är ovana med det idag. Det märks i alla åldrar inte bara bland barnen, säger Karin.

Påskens budskap rymmer till skillnad från julen mer reflektioner kring liv och död.

– Allting finns ju där, livet, döden och sveket i ett och

Påskkalender: Copyright, idé och bild: Michal Hudak.

»Vi behöver hopp och ska kunna förmedla hopp.«

samma drama. Och vi behöver få hjälp att tolka det som sker i våra liv. Påskens drama kan vara en utgångspunkt för att prata om det som sker i livet. Vi behöver tolka det onda som sker ute i världen, att se hur hat verkar, och att se hur hat och rädsla faktiskt hör ihop. Det är inte helt inaktuellt med tanke på det krig som sker i Europa. Vi har fått ett chockartat uppvaknande där människor nu kommer över gränsen, de har lämnat allt de äger bakom sig och är tacksamma att de lever. Det vore underligt om det inte påverkar oss, fortsätter Karin.

FÖR HENNE är hoppet viktigt, speciellt i en tid som nu.

– Vi behöver hopp och ska kunna förmedla hopp. När Jesus dör då är det fadern som det handlar om. Var jag än hamnar i, vilken svärta jag befinner mig i så kan

vi alltid hoppas på en en ljusning. Det kan förmedlas ordlöst och helst som en attityd i livet, säger Karin.

Karin själv vill helst följa helheten under stilla veckan och påsk. Det behöver inte nödvändigtvis vara i samma kyrkor.

– Jag vill ha skärtorsdagens vemod och stillhet, långfredagens svärta och påskdagens uppståndelse, säger hon.

HON ÄR tacksam över att få bo på en plats där årstiderna är så tydliga.

– Det som sker i påskan sker likaså ute i naturen. Där ljuset bryter fram ohejdat, inte alltid så angenämt, det är starkt och avslöjande - det är livet som bryter fram och segrar. Det som sker i påskan sker i mänskligheten.

Under påskan smyckar Karin gärna sitt hem med blommor.

– Jag tycker om alla blommor, alla färger och dofter, det här är ju tiden man uppskattar allt som växer. Men jag har inga levande ljus framme under påsk förrän påskdagen. Vi skulle må bra om vi hade större kontraster i våra liv. Nuförtiden kan vi köpa alla grönsaker året om, vi invaggas i alla dagar är lika, samma tempo, samma klang, ingen skillnad mellan vardag och helg. Genomsnittligt blir det ganska trist. Så skulle en bild av helvetet kunna se ut. Ingen fest utan fasta, säger Karin.

KARIN KARLBERG OM PÅSKEN

Smärtan, sorgen och övergivenheten, tomheten, när allt är över. Sedan förundran, när man får höra att döden kanske, möjligen, inte var det slutgiltiga.

Budet om liv; mer som en ensam fågels sång i gryningen än som triumfatoriska trumpetfanfarer.

Det långsamt vaknande hoppet, som, i väntan på visshet, får vara det som bär. Sjunga, med vinterstel stämma: "Vad ljus över griften! Han lever, o fröjd!"

Detta är påskan.

10/4

PALM-SÖNDAGEN**INTÅGET I JERUSALEM**

På palmsöndagen, en vecka innan påskhelgen, rider Jesus in i Jerusalem på en åsna. Människor samlas längs vägen och hyllar Jesus som judarnas kung. Många lägger sina mantlar på vägen eller strör ut palmblad på marken framför Jesus.

Och folket, både de som gick före och de som följde efter, ropade: "Hosianna Davids son! Vålsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!" Matt 21:9

14/4

SKÄR-TORSdagen**INFÖR RÄTTA**

På långfredagen ställs Jesus inför rätta. Judarnas högsta råd vill döma honom till döden, men de har inte makt att göra det. De tar Jesus till Pontius Pilatus, den romerske ståthållaren. Han vill inte döma Jesus, så han låter folket välja mellan att frige Jesus eller mördaren Barabbas och döma den andre till döden. Folket väljer att frige Barabbas.

Men översteprästerna hetsade upp folket till att begära att han skulle släppa Barabbas i stället. Pilatus sade på nytt: "Vad skall jag då göra med honom som ni kallar judarnas kung?" De ropade: "Korsfäst honom!" Mark 15:11-13

KORSFÄSTELSEN

Jesus förs till Golgata, en avrättningsplats på ett berg utanför Jerusalem. Där spikas han upp på ett kors. I flera timmar plågas Jesus på korset, innan han till slut ger upp andan. Hans kropp tas ner, lindas och läggs i en grav.

Det var nu kring sjätte timmen. Då blev det mörkt över hela jorden ända till nionde timmen, det var solen som förmörkades. Förhänget i templet brast mitt itu. Och Jesus ropade med hög röst: "Fader, i dina händer lämnar jag min ande." När han sagt detta slutade han att andas." Luk 23:44-46

17/4

PÅSK-DAGEN

En tid för fest och gemenskap. Men också eftertanke. Utan påskens alla händelser skulle vi inte ha någon kyrka överhuvudtaget. Följ med i påskens drama om död och liv. Nu här i tidningen. I Uppenbarelsekyrkan och Skogsö kapell under påskan.

SISTA MÅLTIDEN

Under skärtorsdagskvällen samlas Jesus och lärjungarna för att äta tillsammans. Jesus delar bröd och vin med sina lärjungar och instiftar nattvarden. Sedan berättar han att en av lärjungarna kommer att förråda honom och utlämna honom för att dödas.

Medan de åt tog han ett bröd, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem och sade: "Ta detta, det är min kropp." Och han tog en bägare, tackade Gud och gav åt dem, och de drack alla ur den. Han sade: "Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många. Mark 14:22-24

JESUS FÅNGSLAS

Senare samma kväll går Jesus och lärjungarna till trädgården Getsemane. Jesus faller på knä och ber. Han är rädd för det som väntar honom. Snart närmar sig en stor skara människor. Det är romerska vakter som kommer för att gripa Jesus. Vakterna leds av lärjungen Judas, som ger Jesus en kyss. På så sätt visar han vakterna vem de ska gripa.

Medan han ännu talade kom det en stor skara människor. Han som hette Judas, en av de tolv, visade vägen, och han gick fram till Jesus för att kyssa honom. Jesus sade till honom: "Judas, förräder du Människosonen med en kyss?" Luk 22:47-48

15/4

LÅNG-FREDAGEN

18/4

ANNANDAG PÅSK**UPPSTÅNDELSEN**

På påskdagsmorgonen går två kvinnor till graven för att balsamera Jesu kropp. Plötsligt blir de förskräckta när de ser en ängel. Ängeln berättar att Jesus inte längre är död. Han har uppstått, precis som han hade sagt.

Men ängeln sade till kvinnorna: "Var inte rädda. Jag vet att ni söker efter Jesus, som blev korsfäst. Han är inte här, han har uppstått, så som han sade. Kom och se var han låg. Skynda er sedan till hans lärjungar och säg till dem: 'Han har uppstått från de döda, och nu går han före er till Galileen. Där skall ni få se honom.'" Matt 28:5-7

**Påskens
alla gudstjänster
hittar du på sid 18!**

2-8 maj
Jubileums-
vecka 101 år!
Mer information
kommer
under våren.

Skogsö

101 ÅR

FOTO: ARNE HYCKENBERG

Skogsö har ett rikt historiskt förflutet och dess läge som länk mellan fastland och hav gör området till en pärla i en mångbesjungen skärgård. Skogsö är också platsen för en av Sveriges vackraste kyrkogårdar som denna vår firar 101 år.

Skogsös fridfulla atmosfär till trots var det just här som det blodiga slaget vid Stäket ägde rum den 13 augusti 1719. Det Stora nordiska kriget rasade och den ryska flottan härjade längs den svenska kusten. Ryssarna försökte nå Stockholm, bakvägen genom Baggensstäket. De försvarande svenska styrkorna, under befäl av Baltzar von Dalheim, var kraftigt underbemannade, men kunde ändå stå emot anfallet tills förstärkningar anlände.

I BÖRJAN av 1900-talet fanns planer att exploatera området på Skogsö med bebyggelse av radhus. Bakom projektet stod Knut Wallenberg och Järnvägsbolaget Stockholm-Saltsjön. Planen var att skapa en vardaglig "paradisisk boendemiljö" för stressade stockholmare. De planerna blev aldrig förverkligade. Istället överläts marken med den paradisiska miljön mycket förmånligt

till den nystartade församlingen i Saltsjöbaden för att bli kyrkogård.

SALTSJÖBADENS KYRKOGRÅRD anlades under åren 1919–1921. Samtidigt uppfördes kapellet, efter ritningar av arkitekten Erik Bülow Hübé. Kapellet invigdes den 5 maj 1921 på Kristi Himmelfärds dag. Från början var det enbart avsett som begravningskapell. Genom åren har kapellet upprustats och renoverats vid flera tillfällen och används idag flitigt för dop, vigslar och andra sammankomster.

TANKEN VAR att fira och uppmärksamma kapellet och kyrkogården på 100-årsdagen förra året, men pandemin satte käppar i hjulet. I stället kan vi i år se fram emot en jubileumsvecka 2–8 maj. Mer information om vad som kommer att hända denna vecka kommer senare i vår.

TIPS FÖR DIG SOM VILL VETA MER OM SKOGSÖ KYRKOGRÅRD

En första utgåva av berättelsen om Skogsö kyrkogård och kapell utkom 1993 författad av Sven Åke Cason. 2016 kom en nyutgåva. Kompletteringar och bearbetning gjordes inledningsvis gav Sven Åke själv. Björn Uhlén stod för den övergripande bearbetningen och ytterligare tillägg. Boken är också en hyllning till Sven Åke som sedan 2016 vilar i frid på den kyrkogård, han så kärleksfullt har berättat om. Boken täcker det historiska arvet, tillkomsthistorien, landskapskonst och arkitektur.

– Jag är fascinerad av att Skogsö kyrkogård är en sån fin, glad och värdig mötesplats, numera betydligt mera lättillgänglig än förr, och genom olika ombyggnader och anpassningar gjorts användbar för många olika aktiviteter och förrättningar. Skogsö kapell var

Björn Uhlén minns sina första promenader på Skogsö redan på tidigt 70-tal. Han har varit involverad i flera projekt som bland annat handlade om att öka tillgängligheten på Skogsö. Med glädje och stolthet ser han tillbaka på de år han som arkitekt fick vara med i utvecklingen av Skogsö.

Värdig plats

TEXT: EMELIE SIMMONS FOTO: ARNE HYCKENBERG

Saltaren möter Björn Uhlén vid Skogsö kapell. Han är arkitekt och medförfattare till boken "Skogsö kapell och kyrkogård" som gavs ut 2016. Björn visar den cirkelformade platsen på höjden vid kapellets nya entré, stenlagd i ett mönster av en labyrint. Platsen är belägen med en vidunderlig utsikt över Baggensstaket. En trappa med ett nytillsatt räcke sträcker sig härifrån ner till en brygga vid viken.

– Här är numera en plats där församlingsbor kan fira gudstjänst, döpa sina barn, gifta sig, eller ha utomhusbegravning. Vi har också möjliggjort att det går att

angöra vid bryggan, som var starkt förfallen, och gå upp för trappan till kapellet, säger Björn.

HAN GÅR in genom den nya, inglasade entrén, som öppnat upp kapellet både gällande tillgänglighet och ljusinsläpp.

– Tidigare kunde besökare till kapellet endast ta sig in via trappan. Nu finns det en gångväg upp för backen för att alla ska kunna ta sig lätt in i kapellet, säger Björn.

Inne i kapellet visar Björn stolarna som är relativt nya. Den blå färgen är hämtad från kupolens blåa toner.

ju från början enbart tänkt för begravningar, men idag är där många bröllop och barndop. Här finns både glädje och sorg, ett levande exempel på livets kretsgång, säger Björn Uhlén.

Björn är arkitekt och har varit involverad i Saltsjöbadens församlings olika byggprojekt under åren 2005–2015. Hans första projekt i kapellet var en ny digital orgel. År 2009 fick kapellets ombyggnad Nackas stadsbyggnadsutmärkelse.

– Jag ville att den skulle smälta in i rummet och därför är till exempel högtalarna och orgeln integrerade i en ny skåpinredning och lasymålade av en skicklig och antikvariskt kunnig målare, säger Björn.

Kapellets källarplan var från början avsett för kistförvaring och pannrum, men idag finns här toalett, kök och ett samlingsrum för ett 20-tal personer. Kapellet fick samtidigt bergvärme.

– Här kan man ha mindre samvaro, exempelvis i samband med en förrättning, säger Björn.

BJÖRN GÅR ner för backen mot askgravplatsen. Det tog honom tid att leta efter rätt sten till anläggningarna, men till slut hittade han en plats för begagnad gatsten och granitblock, som hade den rätta patinan.

– Här får alla som gravsätts en bricka med sitt namn. Askan läggs i en sidenpåse, som grävs ner någonstans på denna gräsyta då anhöriga och vänner kan närvara. På Skogsö kyrkogård finns även en mycket vacker askgravlund nere vid vattnet, men där sker gravsättningarna anonymt utan anhöriga och utan namnskyltar. På kyrkogården finns utöver urngravar även plats för ett mindre antal kistgravar. Den bergiga och kuperade terrängen begränsar antalet av dessa. Det är väldigt fint

»Det var en gudomlig plats att upptäcka.
Det är också den sista platsen jag och
min fru kommer vara på«

att det finns flera alternativ att få begravas idag, säger Björn.

I ÅR ska församlingen ha ett jubileum och fira Skogsö 100 år, ett år sent på grund av pandemin.

– Det ska bli roligt och det är positivt att det händer något stort igen i församlingen. Det är en värdig plats att ses på tillsammans, säger Björn.

Han flyttade själv in till Saltsjöbaden i början av 70-talet och minns sina första promenader på Skogsö.

– Vi tyckte mycket om att gå hit, bara vara och finna ro i kravlösheten, i den vackra naturen med skog och vatten. Här finns även ett mycket stort och intressant kulturarv. Lämningarna efter rysshärjningarna på 1700-talet är intressant historia, liksom utbyggnaden av samhället i Saltsjöbaden, och de nya tankarna kring utformningen av kyrkogårdar och gravskick. Skogsö är en av de första exemplen på en skogskyrkogård, samtida med skogskyrkogården i Stockholm, säger Björn.

– Det var en gudomlig plats att upptäcka. Det är också den sista platsen jag och min fru kommer vara på, och jag tänker allt mer på det, säger han.

Arkitekten Björn Uhlén tycker att Skogsö är en magisk plats att vistas på.

Inne på kyrkogården har nya kist- och urngravar grävts i två befintliga gravområden. Christina Koch är arkitekt visar ett av områdena.

Nya parkeringsplatser, ommålat servicehus och en renoverad handikapptoilet, kommer besökarna till Skogsö få möta under våren. Saltaren träffar arkitekt Christina Koch som har arbetat med Skogsö i över 20 år.

Händer på Skogsö

FOTO: ARNE HYCKENBERG

Vårsolen skiner, men vindarna som sveper över Skogsö är fortfarande kalla, när Saltaren möter Christina Koch som har en lång historia av att arbeta med Saltsjöbadens församling. Skogsö ligger henne mycket varmt om hjärtat.

– Kyrkogården är skyddad enligt kulturminneslagen varför alla åtgärder som vi gör på kyrkogården utförs med stor respekt för att bevara de kulturhistoriska värdena. Detta i kombination med att kyrkogården ska vara en plats som ska fungera för såväl

besökare och personal som har kyrkogården som sin arbetsplats, berättar Christina.

Skogsö ligger arkitekten Christina Koch mycket varmt om hjärtat.

SERVICEHUSET ÄR ommålat, och på framsidan är det nyanlagd sten som ska förgyllas med soffor och krukor med årstidernas blommor.

– Under året har vi rensat bort sly från berget bakom servicehuset. Vi har också flyttat materialgårdens som låg synligt vid infarten till en ny plats skyddad bakom grindarna vid servicehuset. Tanken är att ytan bakom grindarna ska bli ett serviceområde för kyrkogårdsskötsel. Den befintliga rampen till handikapptoiletten kommer att ersättas med en ny och

– Tanken är att ytan bakom grindarna ska bli ett serviceområde för kyrkogårdsskötsel, berättar Christina Koch.

toaletten får en lättare upprustning, säger Christina.

FOCUS HAR legat på att göra entrén till Skogsö mer välkomnande. Ett arbete som beräknas vara klart till jubileet av Skogsö i början av maj. Inne på kyrkogården har nya kist- och urngravar grävts i två befintliga gravområden. De skötselstationer som används av besökare kommer också att rustas upp. Inne kapellet finns det planer på att rengöra väggarna. Ett arbete som görs av målningskonservator efter beslut från Länsstyrelsen och där Christina är medverkande antikvarisk sakkunnig.

UNDER ÅRET har klockstapeln fått nya syllar som precis blivit tjärade likt klockstapeln. Så snart tjälen har gått ur marken kommer arbeten som påbörjades i höstas återupptas. Christina blickar upp mot tallarna vid klockstapeln på höjden.

– Ett viktigt arbete här på Skogsö är att sköta om våra träd. Dom växer och en del dör. Därför har vi en trädvårdsplan och ett kontinuerligt underhåll. Ett arbete som församlingen gör tillsammans med arborister.

SKOGSÖ KYRKOGRÅRD är en del av Skogsö naturreservat vilket bidrar till att göra kyrkogården till en välbesökt plats för såväl besökare till gravarna som promenerande personer. Här kan man hitta lugnet och låta sig omslutas av allt det vackra som finns, vatten, skog, öppna fält, gravar som i sig själva utgör historia.

– Skogsö är en av Sveriges vackraste kyrkogårdar och jag välkomnar alla att uppträcka denna fina plats, avslutar Christina.

Röster från Skogsö

Barbro Stenquist med hunden Skipper

– Jag älskar Skogsö med dess natur. Jag har bott här i 30 år och känner många familjer i hembygden. Jag går ofta här på kyrkogården eftersom det är så vackert.

Agneta Östhlin Lindroos

– Skogsö är en fin mötesplats och den ligger så tillgängligt. Det är en rogivande plats som är lugn och stilla med mycket grönska. Här hörs inga bilar.

Kyrkklockor har varit en sed ända sedan Sverige blev ett kristet land. Kyrkoherde Lars Viper tar med oss på en hisnande tur upp i Uppenbarelsekyrkans klocktorn en blåsig vårdag.

KYRKKLOCKORNA *i Saltsjöbaden*

TEXT: EMELIE SIMMONS FOTO: ARNE HYCKENBERG

Vägen upp till Uppenbarelsekyrkans klocktorn tar en stund beroende på hur pigga fötter man har, och hur höjdrädslan ser ut. Sista biten sker via en spiraltrappa, som utgår ifrån utrymmet vid kyrkans vind. Lars Viper har gjort denna uppstigning ett flertal gånger bland annat med konfirmandgrupperna.

– Kyrkans klockor är de mest värdefulla inventarierna kyrkan har, säger Lars väl uppe på plats vid klockorna.

I KYRKANS torn finns tre klockor, vilka är tillverkade av K G Bergholtz klockgjuteri. Klockorna bär inskrip-

»Vår klockringningssed lever fortfarande kvar men har förändrats.«

tioner med uppgift om donator samt regent och biskop vid tillkomsten.

KLOCKORNA BÄR namn efter de tre kvinnor som stod Knut Wallenberg närmast. Storklockan bär namnet efter modern Wilhelmina, mellanklockan efter hustrun Alice och lillklockan efter dottern Nannie.

Utöver det finns det två små klockor som ringer vid hel- och halvtimme.

– Traditionellt brukar den stora användas vid begravningar och själaringningar. Mellanklockan är till för veckomässor och den lilla för bönegudstjänster, säger Lars.

VISSA VECKOR ringer även den stora klockan en så kallad själaringning.

– Många här i Saltis vill att kyrkan ska själaringa för den medlem som dött. Vi ringer då enskilda klockringningar på måndagar och tisdagar klockan tio, och sedan i samband

med tacksägelsen som är ett moment i söndagens gudstjänst då vi tänder ljus för alla medlemmar som avlidit och döpts i församlingen under den gångna veckan, säger Lars.

LARS BERÄTTAR att kyrkklockor är en tradition sedan 1000 år tillbaka.

– När Sverige blev kristet var klockorna en del av kristenheten. Vår klockringningssed lever fortfarande kvar men har förändrats. Idag ringer till exempel vissa kyrkklockor in det nya året, det är inte en kyrklig högtid men kyrkan ringer ändå.

Vidare menar han att klockringningen genom tiderna har signalerat när det är arbetsvecka och helg.

– I samband med helgsmål på lördagar klockan 18 ringer kyrkklockan för att berätta att det är helg och en vilodag, säger Lars.

UTSIKTEN FRÅN tornet är vidunderlig. Det går att fortsätta ytterligare en bit upp till tornets urverk. En smal lite stege kan ta dig vidare högre upp.

– Det är vackert att se ut härifrån, här ser vi Tattbybron och ända till invägen till Skogsö. Men vi har också höga omgivande berg som gör att man inte ser alltför långt, säger Lars innan han går ner för den långa spiraltrappan.

I kyrkans torn finns tre klockor. Utsikten från tornet är vindunderlig. Det går att fortsätta ytterligare en bit upp till tornets urverk.

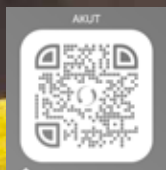
DEI 8.
Under 2022
uppmärksammar
Saltaren Uppenbarelse-
kyrkan. Det kan vara
konsten, interiören,
en plats, en detalj
som får stå
i fokus.

Uppenbarelsekyrkans klockor bär namn efter de tre kvinnor som stod Knut Wallenberg närmast, modern Wilhelmina, hustrun Alice och dottern Nannie.

Ge en gåva!

SWISHA TILL
900 1223
ANGE "AKUT"

DET HÄR GÖR ACT SVENSKA KYRKAN I UKRAINA

När kriget i Ukraina inleddes i slutet av februari var Act Svenska kyrkan bland de första organisationerna på plats. Personalen har inte rest dit själva utan arbetar tillsammans med partnerorganisationer som redan vid krigets början befann sig i närområdet. Att Act Svenska kyrkan har partner på plats ger oss en unik möjlighet att se de verkliga behoven.

Matpaket och hygienkit har delats ut till människor på flykt. Matpaketen innehåller allt ifrån pasta till fisk och mjölk. I hygienkiten finns tvål, handsprit, toalettpapper, tandkräm och mycket annat som människor inte kunnat få med sig då de lämnat sina hem.

Hittills har ACT-alliansen, som Act Svenska kyrkan är en del av, skickat 278 ton mat och andra förnödenheter, och vi ser noga till att allt kommer dit det ska.

Medicinska produkter till ett värde av sju miljoner euro har också levererats, och materialet når både människor som är på flykt inom Ukrainas gränser såväl som de runt 3 miljoner människor som nu lämnat landet. ACT-alliansen arbetar också för att stärka mottagarkapaciteten för flyktingar i Ungern, Polen, Rumänien och Slovakien.

Pengarna som Act Svenska kyrkan får in går därutöver till att bygga upp tillfälliga skyddsboenden, och man planerar också för att kunna restaurera infrastruktur så att människor får tillgång till basala samhällstjänster.

De humanitära behoven är enorma och akuta, men även långsiktigt och icke-materiellt stöd behövs, därför är Act Svenska kyrkan nu genom våra partner också igång med psykosocialt stöd för den krigsutsatta befolkningen.

ACT SVENSKA KYRKAN AGERAR FÖR *Ukraina*

Kriget i Ukraina drabbar många. Läget är akut!
Behoven är stora och fortsätter att öka. Act Svenska kyrkans lokala partner finns på plats och stöttar befolkningen. Humanitära insatser pågår och fler förbereds.
Din gåva behövs!

TEXT: ACT SVENSKA KYRKAN FOTO: DANIEL FEKETE /HIA/

Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella arbete och är en del av en global biståndsorganisation som heter ACT Alliance (Action by Churches Together) som genomför nu humanitära insatser. Medlemmar i ACT-alliansen, finns på plats i Ukraina samt i länderna runt Ukraina och stöttar den ukrainska befolkningen. De viktigaste behoven i nuläget är mat, vatten och hygienartiklar. Filtar och madrasser behövs också för tillfälliga sovplatser.

Alla dessa produkter införskaffas i närområdet. I grannländerna tar ACT-alliansens nätverk emot människor på flykt som hela tiden strömmar över gränserna.

– Cirka tre miljoner ukrainare har sedan kriget bröt ut flytt över gränsen från Ukraina. Många har inte fått med sig några tillhörigheter och är väldigt utsatta under de vinterförhållanden som råder. ACT-alliansen arbetar för fullt med humanitära insatser både i Ukraina

och i grannländerna, säger Erik Lysén, chef för Act Svenska kyrkan.

ACT SVENSKA KYRKANS partner har etablerat en assistanspunkt i Ukraina nära ungerska gränsen. Där får flyktingar som väntat i timmar på att passera gränsen tillgång till mat, te, lakan och hygienartiklar. Information ges också på både ungerska och ukrainska kring hur man hittar tillfällig bostad i Ungern.

Det ses även till att de flyktingar som anländer till Ungern välkomnas med tak över huvudet och psykosocialt stöd.

EN BIT in på den ukrainska sidan har Act Svenska kyrkans partner också stärkt ett center som kan ta emot och stötta tiotusentals internflyktingar vid behov. Platsen förses med mat och hygienartiklar från Ungern för att möta det underskott av varor som nu finns på den ukrainska sidan.

KONFLIKTEN DRABBAR många, och fler insatser förbereds. Vi lever alla under samma himmel och det är av yttersta vikt att vi stöttar våra medmänniskor i en tid av oro, nöd och krig. Därför vädjar vi nu om gåvor till vårt katastrofarbete. Gåvorna används där behoven är störst.

Act Svenska kyrkan följer löpande händelseutvecklingen och vilka behov som människorna som har tvingats på flykt har. Vi agerar hela tiden tillsammans med ACT-alliansen och är beredda att ställa om utifrån nya behov som uppstår.

– I det krig som pågår, så upplever organisationerna förstås enorma utmaningar i att nå fram till alla nödlidande och säkra deras flykt till trygghet. Men det finns ingen bättre väg att nå fram till Ukrainas kämpande folk än via etablerade organisationer, och lokala kyrkor och samarbetspartner, som finns på plats i länderna, säger Erik Lysén.

KALENDER

SÖNDAG 10 APRIL

11.00 Palmsöndagsmessa
Lars Viper, präst
Uppenbarelskyrkan

TISDAG 12 APRIL

09.00 Lekmannaledd
morgonbön
Skogsö kapell

ONSDAG 13 APRIL

09.00 Passionsandakt
Uppenbarelskyrkan

SKÄRTORSDAG 14 APRIL

18.30 Skärtorsdagsmessa
Karin Aldén, präst
Uppenbarelskyrkan

LÅNGFREDAG 15 APRIL

11.00 Långfredags-
gudstjänst
Karin Aldén, präst
Susanne Francett, sång
och violin
Eric Francett, kontrabas
Uppenbarelskyrkan

15.00 J Haydn: "Jesu sju ord
på korset". Kvartett ur
Nacka kammarorkester
Maria Haasnoot, violin
Johan Bertilsson, violin
Stina Möller, viola
Alf Westelius, cello
Karin Aldén, präst
Uppenbarelskyrkan

PÅSKDAGEN 17 APRIL

11.00 Påskdagsmessa
Lars Viper, präst
Ensemble ur Saltsjöbadens
kammarkör
Trumpetare
Katja Sjalander, musiker
Uppenbarelskyrkan

ANNANDAG PÅSK 18 APRIL

10.30 Emmausvandring
Lars Viper, präst
Uppenbarelskyrkan

11.00 Annandagpåskmessa

Lars Viper, präst
Katja Sjalander, musiker
Uppenbarelskyrkan

TISDAG 19 APRIL

09.00 Lekmannaledd
morgonbön
Skogsö kapell

12.00 Sopplunch
"Visor som jag hörde" -
Jonas Karling. Anmälan
saltsjobaden.forsamling@
svenskakyrkan.se eller
08-748 19 00 (vx)
Församlingshemmet

ONSDAG 20 APRIL

09.00 Morgonmessa
Uppenbarelskyrkan

TORSDAG 21 APRIL

10.00 Babysång för barn
från 10 månader, 11.00
för barn 2-9 månader
Församlingshemmet

SÖNDAG 24 APRIL

11.00 Gudstjänst med
små och stora
Karin Aldén, präst
Barnkören
Uppenbarelskyrkan

MÅNDAG 25 APRIL

13.30 Det goda samtalet.
"Pär Lagerkvists dikter" -
Thomas Arlevall.
Anmälan senaste 22/4
saltsjobaden.forsamling@
svenskakyrkan.se eller
08-748 19 00 (vx)
Prästgården

TISDAG 26 APRIL

09.00 Lekmannaledd
morgonbön
Skogsö kapell

ONSDAG 27 APRIL

09.00 Morgonbön
Uppenbarelskyrkan

TORSDAG 28 APRIL

10.00 Babysång för barn
från 10 månader, 11.00
för barn 2-9 månader
Församlingshemmet

SÖNDAG 1 MAJ

11.00 Messa
Lars Viper, präst
Uppenbarelskyrkan

MÅNDAG 2 MAJ -

SÖNDAG 8 MAJ

Jubileumsvecka
Skogsö 101 år! *Skogsö
kapell/kyrkogård*

TISDAG 3 MAJ

09.00 Lekmannaledd
morgonbön
Skogsö kapell

ONSDAG 4 MAJ

09.00 Morgonmessa
Uppenbarelskyrkan

TORSDAG 5 MAJ

10.00 Babysång för barn
från 10 månader, 11.00
för barn 2-9 månader
Församlingshemmet

SÖNDAG 8 MAJ

11.00 Messa
Lars Viper, präst
Uppenbarelskyrkan

16.00 Gloria
Musik av A Vivaldi
Vokalensemblen Alicia
Sofia Niklasson, sopran
Anna Zander, alt
Rebaroque under ledning
av Maria Lindal
EvaMarie Agnelid, dirigent
Entré 150 kr, biljetter 6 maj
kl 10.00-11.30, 13.00-
15.00 Saltsjöbadens
församlingsexpedition samt
en timme före vid entré.
OBS Endast swish
Uppenbarelskyrkan

MÅNDAG 9 MAJ

19.00 Information om
årsredovisningen
Prästgården

TISDAG 10 MAJ

09.00 Lekmannaledd
morgonbön
Skogsö kapell

ONSDAG 11 MAJ

09.00 Morgonbön
Uppenbarelskyrkan

TORSDAG 12 MAJ

10.00 Babysång för barn
från 10 månader, 11.00
för barn 2-9 månader
Församlingshemmet

SÖNDAG 15 MAJ

11.00 Messa
Thomas Arlevall, präst
Uppenbarelskyrkan

Med reservation för ändringar.

Musiktips på V!

...Visor

Direkt efter påsk, tisdag 19 april kl 12.00 är det
sopplunch i församlingshemmet. Denna gång
gästas sopplunchen av Jonas Karling som
bjuder på medryckande visor.
OBS anmälan: saltsjobaden.forsamling@
svenskakyrkan.se 08-748 19 00 (vx).

...Valborg

På Valborgsmässoafton sjunger Saltsjöbadens
kammarkör (ca kl 20.10) vid majbrasan i Nyckel-
viken.

...Vivaldi

Vivaldis Gloria är ett av körvärldens mest populära
körverk. Med sin jublande karaktär, vackra arior och
pampiga orkestrering har det uppskattats och älskats
av både körer och publik genom flera århundraden.

Söndag 8 maj framför Vokalensemblen Alicia, Reba-
roque och solister detta verk i Uppenbarelskyrkan
kl 16.00 (entré 150 kr). Allt under ledning av EvaMa-
rie Agnelid som i och med denna konsert avslutar sin
tid som körledare för Vokalensemblen Alicia.

LÄS MER PÅ

svenskakyrkan.se/saltsjobaden

En gemenskap. En tillhörighet.

Om du vill bli medlem i Svenska kyrkan, kontakta expeditionen 08-748 19 00, saltsjobaden.forsamling@svenskakyrkan.se eller Saltsjöbadens församling, Kyrkplan 1, 133 34 Saltsjöbaden.

Välkommen in!

Uppenbarelskyrkan och Skogsö kapell är öppna för bön, ljusständning eller bara en stilla stund.

UPPENBARELSKYRKAN

Vardagar kl 08.00–16.00
Lördagar kl 10.00–15.00
(obs stängt påskafton 16/4)
Söndagar kl 10.00–15.00

SKOGSÖ KAPELL

Måndag–tisdag, torsdag–fredag
kl 09.00–15.00
Onsdagar 13.00–15.00
Lördagar och söndagar: Öppet
endast vid kyrkliga handlingar

FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN

Måndag, besöks- och telefontid, kl 13.00–15.00
Onsdag, besöks- och telefontid, kl 13.00–15.00
Fredag, besöks- och telefontid, kl 09.00–11.30

Kontakta oss för att boka tid för dop, bröllop eller begravning och för andra frågor.

Vi följer händelseutvecklingen kring coronaviruset och de direktiv som svenska myndigheter rekommenderar. Det kan innebära att förändringar kan ske med kort varsel.

Döpta

Ludvig Kugelberg
Axel Sven Valentin Nehlin

Avlidna

Ebba-Stina Alma Samuelsson
Lars Karl Fredrik Wennerström
Lars Erik Tage Wåhlin
Alice Ida Marianne Asmussen
Per Pelle Strandell
Bengt Erik Gustawsson
Jan Ingvar Helde
Ingrid Maria Höglund
Elsy Kempe
La Wida Maria Power Warne
Ingalill Anita Wedenberg
Maja Britta Öijersten

TANKEN med Lars Viper

”Det får inte hända”

Det som *inte* fick hända har hänt. Det är krig i Europa. Vardagens outtalade trygghetsformel – ”det får inte hända” – har svikit och allt är tomt. Här är vi med våra frågor: vår otillräcklighet och våra kanske allt för snabba svar på komplexa frågor... Människor lider stora som små. Det är outhärdligt på många sätt.

DEN MÄNSKLIGA närheten är en kraft som kan bära oss, när livet är utan tröst och dagen är utan ljus. Vår enkla närvaro och agerande är något stort och viktigt. Vi har varandra. Kyrkan står här mitt i byn. Vi firar gudstjänst. Församlingen är en motståndsrörelse mot ondskan. Klockorna ringer för att påminna om hoppet.

I DET levande ljuset, en symbol för närvaro och deltagande, hjälper oss att uttrycka det som inte orden räcker till för. Ljusen bli budbärare om fred. Ingen kan hindra oss från att be och tända

hoppets ljus. Ljusen liksom påskens budskap handlar om segern över ondska, mörker och hat.

VI FÅR tända kärlekens ljus i förtvivlans värld. Den enkla handlingen bär oss, visar framåt försiktigtvis – värmer oss utifrån och in. Den enkla handlingen kan sedan bli till praktisk handling i form av hjälp till människor i nöd, som är drabbade av krig och förlust. Kärleken inifrån hjälper oss att visa omsorg.

NÅGRA AV oss skänker pengar, några skänker saker till transporter på väg till Ukraina och ytterligare några upplåter sitt hem för dem som saknar hem och bostad på grund av krigshandlingarna i Ukraina. Alla kan vi göra något, så låt oss gör det – något för freden. Kyrkan är en motståndsrörelse mot ondskan!

Lars Viper, kyrkoherde

DETTA KAN DU GÖRA:

Du kan också enkelt swisha en gåva till humanitära insatser genom ACT Svenska kyrkan på 900 12 23. Skriv AKUT i meddelandefältet.

Håll dig uppdaterad om lokala initiativ via Nordic Ukraine Forum (nuforum.se), Ukrainian Volunteer Hub (facebook.com/uavhub.stockholm) och Ukrainska ambassadens facebookside.

DETTA KAN DU BE:

Gud, du som vill fred och liv.
Sätt en gräns för ondskan och vansinnet.
Vi ber för människorna i Ukraina.
Vi ber att ledare och människor med maktska besinna sitt ansvar inför Dig och inför sina folk.
Gud förbarma Dig!
Amen

